

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๘๘,๖๙๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๖๓,๑๒๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๑๒,๘๙๕ ไร่
- ๑.๕ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๕๗,๒๖๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยไก่แจ้ ไม่พบการระบาด พื้นที่ระบาดลดลง ๓๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๒ ไร่)
 - ๒.๑.๒ เพลี้ยไฟ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐ ไร่)
 - ๒.๑.๓ หนอนเจาะลำต้น พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๖ ไร่)
 - ๒.๑.๔ ไรแดง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕ ไร่)
 - ๒.๑.๕ โรครากเน่าโคนเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดระนอง จำนวน ๑๐,๘๑๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐,๘๐๗ ไร่)
- ๒.๒ ศัตรูมังคุด พบการระบาดของหนอนกินใบในพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน ๒๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐๐ ไร่)
 - ๒.๓ ศัตรูเงาะ พบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง แนะนำให้เกษตรกรใช้ชีวเวอเรียในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน โดยพ่นชีวเวอเรีย อัตรา ๕๐ - ๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ในช่วงตอนเย็น อากาศไม่ร้อน ฉีดให้ชุ่มทั้งบริเวณบนใบและใต้ใบ และให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี แนะนำให้เกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นทุเรียนที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอนเจาะลำต้น เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด และลดจำนวนหนอน โดยกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. หรือใช้ตาข่ายตาดักพื้นหลวมๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะเซทามิพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไธอะมีโทแซม ๒๕% ดับบลิวจี

อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยใช้อัตราน้ำ ๕ ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุกเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ ๒ ครั้งห่างกัน ๑๔ วัน ในแหล่งที่มีการระบาดของรุนแรง อาจต้องพ่นสารทุกๆ ๓ เดือน และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมการระบาดของและทำลายต่อทุเรียนต้นอื่น ๆ

สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง แนะนำให้เกษตรกรอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ไรตัวห้ำ ตัวเต่า แมลงวันขायาว และแมงมุม เพื่อควบคุมไรแดงทุเรียน เพิ่มความชื้นในสวนทุเรียนโดยการฉีดน้ำให้ทั่วสวน เพื่อลดการระบาดของไรแดงทุเรียน และสำหรับต้นที่พบการเข้าทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่จัดทำข่าวเตือนการระบาดประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ การควบคุมศัตรูมัจจุค

สำนักงานเกษตรจังหวัดระนองแนะนำให้ใช้น้ำหมักชีวภาพ (ตะไคร้หอม) ในการป้องกันกำจัดก้นยอดมัจจุค และสำหรับต้นที่พบการเข้าทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

๓.๓ การควบคุมศัตรูเงาะ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม หากพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายเพียงเล็กน้อยตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย และเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นในบริเวณสวนไปเผาทำลาย เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อต้น แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับบลิวพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะๆ

๔. การคาดการณ์

สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

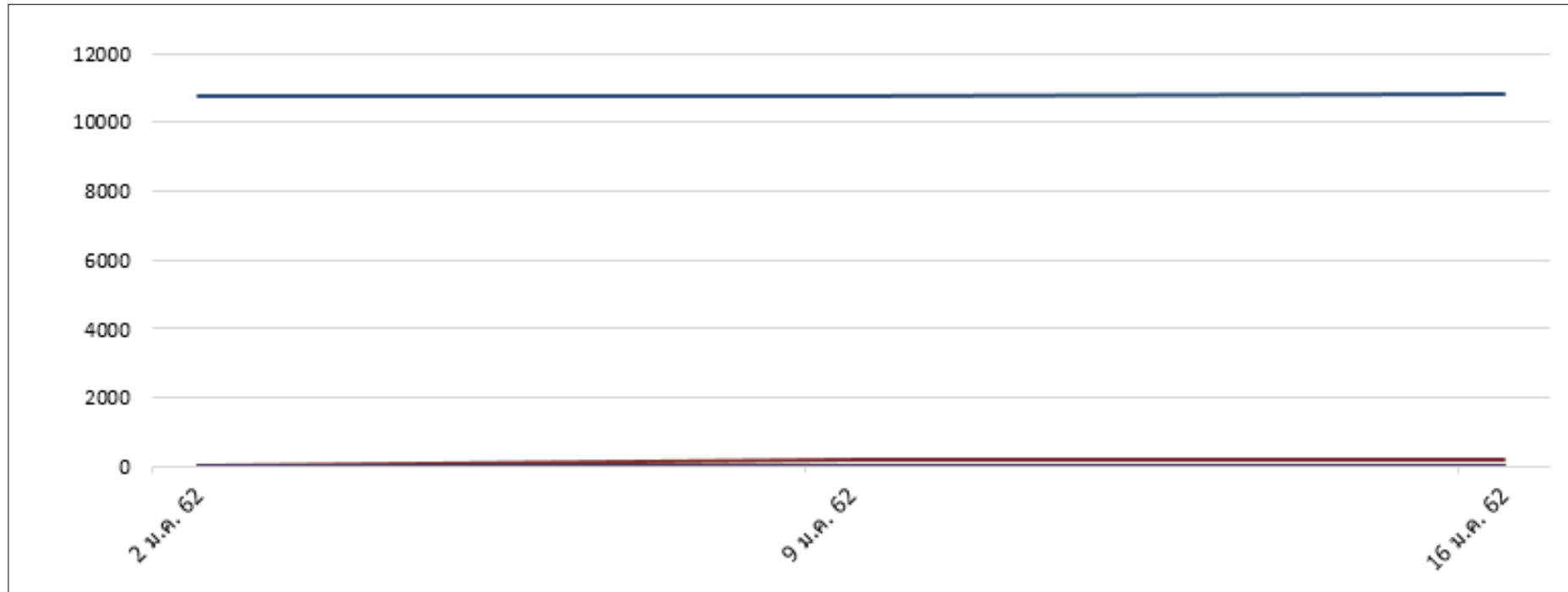
ภาคเหนือ ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาว กับมีหมอกเล็กน้อยในตอนเช้า อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๔ - ๓๓ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาว กับมีลมแรง อุณหภูมิจะลดลง ๒ - ๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๒ - ๓๓ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดดอยอากาศหนาวถึงหนาวจัด กับมีน้ำค้างแข็งบางพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๒ - ๑๐ องศาเซลเซียส จากข้อมูลสภาพอากาศในช่วงนี้ซึ่งมีอากาศเย็น และมีหมอกในตอนเช้า สภาพอากาศมีความชื้นสูงมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดของโรคราน้ำค้าง โรคราแป้ง โรครากเน่าโคนเน่า รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนกัตกินใบ และหนอนเจาะลำต้นทุเรียนได้ในสัปดาห์ต่อไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาว กับมีหมอกเล็กน้อยในตอนเช้า อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๕ - ๓๓ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑ - ๑๕ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาวและมีลมแรง อุณหภูมิจะลดลง ๓ - ๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๒ - ๓๒ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๘ - ๑๒ องศาเซลเซียส จากสภาพอากาศที่หนาวเย็น และมีหมอกในตอนเช้าเหมาะสมต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่าง ๆ เช่น โรคราแป้ง โรคแอนแทรคโนส รวมถึงอาจพบการระบาดของไรแดงทุเรียน และหนอนเจาะลำต้นทุเรียน ซึ่งจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้

ภาคกลาง และภาคตะวันออก ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นกับมีหมอกเล็กน้อยในตอนเช้า อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๔ องศาเซลเซียส ช่วงปลายสัปดาห์จะมีอากาศเย็นกับมีลมแรง อุณหภูมิจะลดลง ๒ - ๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๙ - ๓๓ องศาเซลเซียส จากข้อมูลสภาพอากาศในช่วงนี้ที่มีหมอกในตอนเช้า แต่มีอากาศร้อนในตอนกลางวันอาจส่งผลให้การระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนลดลงเล็กน้อย แต่การระบาดของเพลี้ยไก่แจ้ ไรแดง และหนอนเจาะลำต้นทุเรียน อาจคงที่หรือเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ต่อไป ส่วนการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายเงาะอาจการระบาดลดลงในสัปดาห์ต่อไป แต่เนื่องจากช่วงนี้ไม่ผลส่วนใหญ่อยู่ในระยะออกดอกถึงระยะติดผลอ่อน เหมาะสมต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่างๆ เช่น โรคราน้ำค้างโรคราแป้ง รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะขั้วผล และเพลี้ยแป้งซึ่งจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้

ภาคใต้ ช่วงต้นสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๓๐ ของพื้นที่ ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ ๒๐ - ๔๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๐ - ๓๓ องศาเซลเซียส เนื่องจากสภาพอากาศช่วงนี้มีฝนตกกระจายทั่วพื้นที่ ทำให้ดินและสภาพอากาศมีความชื้นสูง อาจทำให้การระบาดของเพลี้ยไฟทุเรียนลดลง ส่วนหนอนกินยอดอ่อนของมังคุดอาจพบการระบาดลดลงในสัปดาห์ต่อไป ประกอบกับในช่วงนี้ทุเรียนอยู่ในระยะแตกใบอ่อนถึงมีใบเพสลาด มีแนวโน้มจะพบการระบาดของโรคใบจุด โรคราน้ำค้าง รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนกัดกินใบ และหนอนเจาะลำต้นได้ ส่วนมังคุดอยู่ในระยะผลแก่ถึงระยะเก็บเกี่ยว อาจพบอาการยางไหล ผลมีรอยแตก และอาการเนื่อแก้วได้ในช่วงนี้

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของโควิดของไม้ผล ปี ๒๕๖๒
ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนซอนเปลือก-ลองกอง ไม่พบการระบาด
- เพลี่ยไก่แจ้-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- เพลี่ยไฟ-ทุเรียน ๒๐ ไร่
- หนอนเจาะลำต้น-ทุเรียน ๒๕ ไร่
- ไรแดง-ทุเรียน ๕ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า-ทุเรียน ๑๐,๘๑๓ ไร่
- โรคราใบติด-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- หนอนกินยอด-มังคุด ๒๐๐ ไร่
- โรคราใบจุดสาหร่าย-เงาะ ๑ ไร่
- โรคราดำ-เงาะ ไม่พบการระบาด